

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Obo/12/2020
Identifikačné číslo spisu: 1001899864
Dátum vydania rozhodnutia: 07.07.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Katarína Pramuková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:1001899864.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Soni Pekarčíkovej v spore žalobcu: BL Slovakia, spol. s r.o., so sídlom Mostná 72, 949 01 Nitra, IČO: 31 396 054, zastúpeného advokátskou kanceláriou Advokáti Heinrich s.r.o., so sídlom Skautská 12, 949 01 Nitra, IČO: 36 865 966, proti žalovanému: Ing. D. H., CSc., nar. XX. F. XXXX, bytom Z., o zaplatenie 105 364,29 eur s príslušenstvom, vedenom na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 28Cb/16/2001, o odvolaniach žalobcu a žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. júna 2019, č. k. 28Cb/16/2001-1437 a doplniaciemu rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2020, č. k. 28Cb/16/2001-1699, takto

rozhodol:

- I. Odvolanie žalovaného proti výrokom rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. júna 2019, č. k. 28Cb/16/2001-1437, ktorými zamietol návrh na prerušenie konania a žalobu zamietol, odmieta.
- II. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 13. júna 2019, č. k. 28Cb/16/2001-1437 v znení doplniaceho rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 25. júna 2020, č. k. 28Cb/16/2001-1699 potvrdzuje.
- III. Stranám sporu náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „krajský súd“) rozsudkom (v poradí druhým) z 13. júna 2019, č. k. 28Cb/16/2001-1437 vo výroku I. návrh žalovaného z 25. apríla 2019 na prerušenie konania zamietol, vo výroku II. žalobu žalobcu o zaplatenie 86 445,68 eur s príslušenstvom zamietol [v časti o zaplatenie 6 636,86 eur bolo konanie právoplatne zastavené a v časti o zaplatenie 12 729,87 eur s príslušenstvom bolo žalobe právoplatne vyhovené rozsudkom krajského súdu z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-945 v spojení s rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“ v príslušnom gramatickom tvare) z 27. januára 2016, sp. zn. 4Obo/38/2014 - pozn. odvolacieho súdu] a výrokom III. žalovanému priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania vo výške 76 %.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že po zrušení predchádzajúceho rozsudku z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-945 v časti o zaplatenie 86 445,68 eur s príslušenstvom odvolacím súdom

zameral svoju činnosť na skúmanie zákonných predpokladov nevyhnutných na vznik zodpovednosti žalovaného na náhradu škody podľa § 373 Obchodného zákonníka.

2.1. Krajský súd poukázal na to, že existenciu protiprávneho úkonu odvodzoval žalobca zo skutočnosti, že žalovaný v pozícii konateľa žalobcu vykonal v období rokov 1999 - 2000 rekonštrukciu domu na adrese Nové záhrady III/6 v Bratislave, ktorý bol vo vlastníctve žalovaného, a to aj z finančných prostriedkov žalobcu. Uvedeným konaním mal žalovaný spôsobiť žalobcovi škodu vo výške 86 445,68 eur, keď tvrdil, že na uvedenú rekonštrukciu nedal nikdy súhlas. Žalobca v rámci odôvodnenia žalovaného nároku odkázal aj na výsledky daňovej kontroly za roky 2000, v rámci ktorej správca dane určil, že úhrada nákladov na rekonštrukciu súkromného majetku z firemných peňažných prostriedkov nie je daňovým výdavkom spoločnosti. Rovnako tak žalobca uviedol, že za nepravdivé považuje tvrdenie žalovaného o tom, že využíval priestory v mieste sídla spoločnosti, keď so spoločnosťou STAVENA spol. s r.o. mal uzavretú nájomnú zmluvu na nebytové priestory na N. v M..

3. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania zistil, že:

- dňa 1. júna 1995 bola medzi žalovaným ako prenajímateľom a žalobcom ako nájomcom uzatvorená zmluva o nájme bytových a nebytových priestorov, v zmysle ktorej boli predmetom nájmu priestory nachádzajúce sa na adrese Nové záhrady III/6 v Bratislave;

- spoločníkovi žalobcu nebolo žalovaným ako konateľom žalobcu oznámené, že by došlo k prenajatiu priestorov na adrese S. a že by mal žalobca investovať do rekonštrukcie týchto priestorov, pričom spoločníci investíciu súvisiacu s rekonštrukciou budovy ani nájom nebytových priestorov na adrese S. v M. neodsúhlasili;

- priestory nachádzajúce sa na adrese S. v M. boli poskytnuté spoločnosti BLOCK a.s. a v čase od roku 1995 aj spoločnosti BLOCK SLOVAKIA, spol. s r.o, s tým, že súčasne tieto priestory užívala aj spoločnosť AES spol. s r.o.;

- obchodná spoločnosť žalobcu (s pôvodným obchodným menom BLOCK SLOVAKIA, spol. s r.o.) mala v Obchodnom registri zapísanú ako sídlo spoločnosti od 7. júna 1995 do 4. septembra 2006 adresu S., od 5. septembra 2006 do 19. septembra 2012 adresu G. a od 20. septembra 2012 adresu X..

3.1. Na predmetnú vec aplikoval súd prvej inštancie ustanovenia § 133 ods. 1, § 135 (v znení účinnom do 31. decembra 2001), § 373 a § 757 Obchodného zákonníka pri poukazaní na to, že podľa Civilného sporového poriadku (ďalej aj „C. s. p.“) súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu, keďže proces dokazovania je vybudovaný výlučne na princípe prejednávacom, princípe kontradiktórnosti konania a na koncentračnej zásade s odkazom na čl. 8 a 9 Základných princípov Civilného sporového poriadku.

4. Krajský súd skonštatoval, že zodpovednosť konateľa za škodu spôsobenú porušením povinností v súvislosti s výkonom funkcie konateľa je podľa § 373 Obchodného zákonníka objektívna s tým, že pod povinnosťami stanovenými Obchodným zákonníkom (podľa § 757) je potrebné rozumieť aj povinnosti orgánov obchodných spoločností a členov týchto orgánov konať so starostlivosťou riadneho hospodára. Predpokladmi vzniku zodpovednosti za škodu sú protiprávny úkon, vznik škody a príčinná súvislosť medzi vznikom škody a protiprávnym úkonom. Existenciu týchto predpokladov musí preukázať poškodený. Zodpovednosť za škodu je daná len vtedy, keď je vzniknutá škoda v príčinne súvislosti s porušením povinností, pričom nie každé porušenie povinností spôsobí škodu. Povinný subjekt môže porušiť viac povinností, ale nie každé porušenie povinností je v príčinnej súvislosti so vzniknutou škodou, pretože škoda nebude následkom (dôsledkom porušenia povinností).

4.1. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že ustanovenie § 135 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2001 v podstate dopĺňa ustanovenie § 118, v zmysle ktorého zmena v osobe spoločníka sa zapisuje do zoznamu spoločníkov, a taktiež ustanovenie § 122 ods. 2, na základe ktorého sú spoločníci oprávnení požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti a nahliadať do jej účtovných a iných dokladov. Povinnosť konateľov informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti možno v nadväznosti na znenie § 122 ods. 2 Obchodného zákonníka vykladať tak, že konatelia nemajú pravidelnú oznamovaciu povinnosť vo vzťahu k spoločníkovi, ale na požiadanie ktoréhokoľvek spoločníka sú povinní informácie o spoločnosti kedykoľvek poskytnúť.

4.2. Zároveň krajský súd poukázal na to, že ustanovenie § 135a ods. 1 Obchodného zákonníka, v zmysle ktorého sú konatelia povinní vykonávať svoju pôsobnosť s odbornou starostlivosťou a v súlade

so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov; najmä sú povinní zaobstarat' si a pri rozhodovaní zohľadniť všetky dostupné informácie týkajúce sa predmetu rozhodnutia, zachovávať mlčanlivosť o dôverných informáciách a skutočnostiach, ktorých prezradenie tretím osobám by mohlo spoločnosti spôsobiť škodu alebo ohroziť jej záujmy alebo záujmy jej spoločníkov a pri výkone svojej pôsobnosti nesmú uprednostňovať svoje záujmy, záujmy len niektorých spoločníkov alebo záujmy tretích osôb pred záujmami spoločnosti, nadobudlo účinnosť až 1. januára 2002. Predmetné ustanovenie rozširuje povinnosti konateľa oproti pôvodnému ustanoveniu § 135 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2001 o všeobecnú zásadu výkonu pôsobnosti konateľov, ktorá spočíva v povinnosti konať s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti.

5. V rozhodovanom spore zaťažovalo žalobcu dôkazné bremeno v tom smere, že bol povinný produkovať dôkazy na preukázanie protiprávneho konania žalovaného, existencie škody a príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného a vznikom škodu.

5.1. Existenciu protiprávneho konania vyvodzoval žalobca zo skutočnosti, že ho žalovaný ako konateľ neinformoval o rekonštrukcii domu vo vlastníctve žalovaného z finančných prostriedkov žalobcu, že žalobca nikdy nedal súhlas na vykonanie dotknutej rekonštrukcie a že jej vykonanie ani nebolo predmetom rokovania valného zhromaždenia spoločnosti žalobcu. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že v zmysle ustanovenia § 125 ods. 1 Obchodného zákonníka nepatrí do pôsobnosti valného zhromaždenia rozhodovanie o súhlase s vykonaním rekonštrukcie sídla spoločnosti. Je na autonómnej vôli konateľa spoločnosti ako štatutárneho orgánu, ktorým právnická osoba koná, rozhodnúť o potrebe vykonania rekonštrukcie, opravy alebo údržby sídla spoločnosti. Vo vzťahu k tvrdenému porušeniu povinnosti žalovaného informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti, pod ktorú žalobca subsumoval aj povinnosť informovať spoločníkov o potrebe sídla spoločnosti, nemožno len na základe „neinformovania“ o rekonštrukcii podľa krajského súdu bez zohľadnenia ďalších skutočností konštatovať vznik škody spočívajúcej v nákladoch na dotknutú rekonštrukciu.

5.2. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobca mal na adrese S. zapísané v Obchodnom registri svoje sídlo od 7. júna 1995 až do 4. septembra 2006, t. j. viac ako 11 rokov. Za týchto okolností posúdil krajský súd ako irelevantnú argumentáciu žalobcu, že svoje „registrované“ sídlo reálne nevyužíval, a že mal prenajaté nebytové priestory na N..

5.3. Skutočnosť, že žalovaný vystupoval ako štatutárny orgán žalobcu a zároveň aj vlastníkom domu, ktorý bol rekonštruovaný, neznamená porušenie povinnosti žalovaného konať s odbornou starostlivosťou a v súlade so záujmami spoločnosti, a jeho konanie nemožno považovať za rozporné so zásadou poctivého obchodného styku (§ 265 Obchodného zákonníka) a ani za konanie odporujúce dobrým mravom (§ 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Krajský súd dospel k záveru, že žalovaný neporušil svoje povinnosti konateľa a neuprednostnil svoje záujmy pred záujmami spoločnosti, keď v zmysle uzatvorenej nájomnej zmluvy neplatil žalobca ako nájomca dohodnuté nájomné, a to až do výšky financovania výstavby kancelárskych priestorov na adrese S.. Je pritom bez právneho významu, že žalobca nebol vlastníkom dotknutej nehnuteľnosti, keďže otázka potreby rekonštrukcie by bola rovnaká pri vlastnom nebytovom priestore ako aj pri priestore vo vlastníctve tretej osoby.

5.4. Zároveň súd prvej inštancie skonštatoval, že z vykonaného dokazovania nemožno dedukovať, že žalobcovi vznikla škoda zmenšením jeho majetku, prípadne vynaložením nákladov v dôsledku škodovej udalosti, a to predovšetkým s poukazom na skutočnosť, že na nehnuteľnosti, na ktorej rekonštrukciu vynaložil finančné prostriedky žalobca, mal žalobca svoje registrované sídlo a do výšky rekonštrukcie nebol povinný platiť za prenájom sídla nájomné a tiež po dobu 5 rokov od ukončenia výstavby bolo dohodnuté nájomné len vo výške 50 % hodnoty nájmu podľa čl. III zmluvy z 1. júna 1995. Krajský súd sa nestotožnil ani s tvrdením žalobcu, že muselo dôjsť k fakturácii nájomného a k vedeniu účtovnej evidencie dlžného nájomného, keďže neexistencia účtovných dokladov neznamená neplatnosť dohody o forme platenia nájomného a protiprávnosť konania žalovaného.

5.5. K žalobcom označenej výške škody krajský súd uviedol, že táto predloženými účtovnými dokladmi nebola preukázaná, keďže z jednotlivých príjmových a výdavkových dokladov nie je možné jednoznačne určiť, na čo bol nakúpený materiál použitý, a teda nemožno určiť, že bol použitý práve na rekonštrukciu nehnuteľnosti nachádzajúcej sa na adrese S..

5.6. Vzhľadom na uvedené dospel súd prvej inštancie k záveru, že neboli splnené všetky zákonné

predpoklady stanovené v ustanovení § 373 Obchodného zákonníka pre vznik zodpovednosti žalovaného za škodu, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

6. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súdu prvej inštancie podľa ustanovenia § 255 ods. 2 C. s. p. a vzhľadom na čiastočný úspech žalobcu v konaní (v časti o zaplatenie 12 281,75 eur s príslušenstvom) a na čiastočný úspech žalovaného (v časti o zaplatenie 86 445,68 eur s príslušenstvom), priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania vo výške 76 % voči žalobcovi.

7. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dňa 6. septembra 2019 odvolanie žalobca, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, resp. aby rozsudok krajského súdu zmenil tak, že uloží žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 86 445,68 eur s príslušenstvom a zaviazá ho na náhradu trov konania v celom rozsahu.

7.1. Žalobca v odvolaní namietal, že mu súd prvej inštancie svojim nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.), že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f/ C. s. p.), že zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ C. s. p.) a že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.).

8. Žalobca namietal, že napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný, keďže krajský súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou týkajúcou:

- neplatnosti nájomných zmlúv, ktoré považuje za antidatované;
- nepotrebnosti priestorov na adrese S., keďže mal prenajaté priestory na N.;
- výšky zisku spoločnosti v porovnaní s výškou naakumulovaného nájomného, pričom výška nájomného mala byť neprimerane vysoká;
- neexistencie účtovných záznamov týkajúcich nájomnej zmluvy, neuznania výdavkov na rekonštrukciu domu nachádzajúceho sa na adrese S. s tým, že žalovaný nemal v danom období zdaňovať príjem z nájmu;
- podania obžaloby na žalovaného za trestný čin spáchaný v súvislosti s použitím prostriedkov žalobcu na zrekonštruovanie súkromného majetku žalovaného;
- skutočnosti, že stavebné povolenie na rekonštrukciu rodinného domu žalovaného neobsahovalo zmenu účelu stavby na administratívne, skladové, či podnikateľské účely;
- toho, či doložené faktúry preukazujú, že ich predmetom boli rekonštrukčné práce na rodinnom dome žalovaného na adrese S..

8.1. Zároveň žalobca namietal, že súd prvej inštancie prijal odlišné závery týkajúce sa vyhodnotenia skutkového stavu veci a posúdenia veci v porovnaní s rozsudkom z 30. apríla 2014, pričom krajský súd nevykonal žiadne nové dokazovanie a v rozpore s ustanovením § 181 C. s. p. nevyslovil ani žiadny predbežný právny názor.

9. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ C. s. p. žalobca uviedol, že nie je správny záver konajúceho súdu o sídle na adrese S. najneskôr od 28. novembra 2000, keďže v uvedený dátum podal na Okresný súd Bratislava I návrh na zápis zmeny sídla v Obchodnom registri a najneskôr od tohto dňa bola jeho sídlom adresa G.. V tejto súvislosti žalobca uviedol, že ak nájomca stratí právo užívať predmet nájmu ako sídlo, tak nemôže platiť ani poplatok za sídlo. Antidatovanie nájomných zmlúv má preukazovať aj tá skutočnosť, že v nájomnej zmluve z 1. júna 1995 bolo uvedené IČO žalobcu, ktoré sa malo vydávať až pri zápise do Obchodného registra.

9.1. Žalobca poukázal aj na to, že za rok 1995 nezískal žiadnu objednávku, za rok 1996 celkom 4 objednávky, ktoré ukončil v roku 1997, kedy získal viaceré menšie objednávky, a v roku 1998 realizoval 1 objednávku. Z uvedeného je podľa jeho názoru zrejmé, že žiadnu činnosť nevykonával, a preto nemôže obstať tvrdenie o skladovaní v priestoroch na adrese S., pričom aj zamestnancov zamestnával až od konca roka 1997, kedy mal prenajaté priestory na N.i.

9.2. Rovnako tak žalobca skonštatoval, že žalovaný nenahlásil zmenu účelu užívania rodinného domu

nachádzajúceho sa na adrese S. na prenájom pre nebytové priestory. Uvedená skutočnosť pritom má spôsobovať neplatnosť žalovaným predložených nájomných zmlúv.

10. Nesprávne právne posúdenie veci (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. h/ C. s. p.) videl žalobca v tom, že podľa jeho názoru sú fiktívne nájomné zmluvy neplatné aj pre ich rozpor s dobrými mravmi, keďže žalobca neužíval priestory na adrese S., kde býval žalovaný so svojou rodinou, a za tieto priestory mal žalobca platiť, hoci mal prenajaté priestory na inom mieste, na ktorom pracovali aj jeho zamestnanci. Zároveň podľa žalobcu sú nájomné zmluvy aj relatívne neplatné, keď celkové nájomné malo predstavovať sumu 4 861,53 eur mesačne, a takéto nájomné je dvojnásobne vyššie, než boli bežné ceny nájomného za obdobné prenájmy.

10.1. Krajský súd vec nesprávne posúdil aj v tom ohľade, keď skonštatoval, že žalobca nemal nijako právne zdôvodniť, prečo by sa existencia dohodnutého nájomného a samotných nájomných zmlúv mala prejavovať v účtovníctve žalobcu s tým, že odvolateľ odcitoval viaceré ustanovenia zákona o účtovníctve, resp. označil viaceré opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky, pričom podľa žalobcu žalovaný žiadne z účtovných dokladov nerobil, lebo nájomné zmluvy neexistovali a ak by aj existovali, nepredkladal žalovaný spoločníkom pravdivé údaje minimálne pri každoročnom schvaľovaní účtovnej závierky.

10.2. Žalobca vytýkal súdu prvej inštancie aj nesprávnu aplikáciu ustanovení Obchodného zákonníka, keďže na vznik zodpovednosti konateľa za škodu sa vyžaduje splnenie troch predpokladov, ktorými sú porušenie povinnosti, vznik škody a príčinná súvislosť medzi porušením povinnosti a vznikom škody. Konateľ nezodpovedá za škodu, ak preukáže, že postupoval pri svojej pôsobnosti s odbornou starostlivosťou a v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Konateľ preto musí preukázať, že postupoval s takou odbornou starostlivosťou, ktorú je možné všeobecne požadovať pri konkrétnom konaní konateľa na daný druh konania alebo rozhodnutia. Zároveň musí byť preukázané, že konateľ postupoval v dobrej viere, že koná v záujme spoločnosti. Tieto skutočnosti však musí preukázať žalovaný, hoci krajský súd nesprávne uviedol, že túto dôkaznú povinnosť má žalobca. Žalovaný pritom v rozpore so záujmami spoločnosti použil finančné prostriedky žalobcu na rekonštrukciu svojho rodinného domu, čím porušil svoju povinnosť vykonávať svoju pôsobnosť konateľa v súlade so záujmami spoločnosti a všetkých jej spoločníkov, keďže záujmom žalobcu nemohlo byť a ani nebolo odčerpanie jeho finančných prostriedkov v prospech žalovaného.

10.3. V rámci svojej argumentácie žalobca podporne poukázal na znenie ustanovenia § 66 ods. 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2001 v spojení s ustanoveniami § 566 ods. 1, § 567, § 569 a § 570 Obchodného zákonníka a na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1MOBdoV/9/2006. Podľa jeho presvedčenia konateľ musí vždy konať cez prizmu povinností voči spoločnosti, a to postupovať pri zariaďovaní záležitostí s odbornou starostlivosťou, v súlade so záujmami spoločnosti, oznámiť všetky okolnosti, ktoré zistil pri zariaďovaní záležitostí - najmä tých, ktoré môžu mať vplyv na zmenu pokynov spoločnosti - informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti, zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva. Pritom bolo preukázané že žalovaný nikdy neoboznámil žalobcu a ani jeho spoločníkov o uzavretí fiktívnych nájomných zmlúv, žalobca nikdy neprerokoval návrh na rekonštrukciu rodinného domu, o ktorej ho žalovaný neinformoval, a nikdy nebolo prijaté uznesenie valného zhromaždenia, ktoré by túto rekonštrukciu nehnuteľnosti odsúhlasilo. Uzavretie nájomných zmlúv s obsahom finančnej povinnosti žalobcu vo výške 1 757 500,- Sk ročne v čase, kedy mal žalobca ročný hospodársky výsledok v priemere 160 000,- Sk ročne, nie je v záujme spoločnosti, ale jednoznačne vedie k finančnej strate spoločnosti. Rovnako tak nemôže ísť o konanie s odbornou starostlivosťou. Je zrejme, že žalovaný ako konateľ spoločnosti uprednostnil vlastné záujmy, keď uzavrel nájomné zmluvy s predmetom plnenia, na ktoré spoločnosť nemala dostatok finančných prostriedkov a ktorými sa žalovaný obohatil vo forme rekonštrukcie jeho vlastného majetku a následne aj požadovaním ďalších peňažných prostriedkov za nájom.

10.4. Podľa žalobcu nemôže obstať ani tvrdenie súdu prvej inštancie, že posúdil danú situáciu cez prizmu dobrých mravov, pričom ustálil, že išlo o vyrovnané záujmy a vyvážený pomer oboch strán. Na strane žalobcu žiadny pomer záujmy alebo prospechu nebol. Pomer výhody mať schránkovú firmu v hodnote asi 19,- eur mesačne oproti zrekonštruovaniu rodinného domu za takmer 3 000 000,- Sk za súčasného žiadania nájomného v sume približne 3 000 000,- Sk nemôže byť považovaný za rovnaký. Správanie žalovaného v rozpore s dobrými mravmi bolo pritom podľa žalobcu preukázané už vo

viacerých súdnych konaniach.

10.5. V závere žalobca uviedol, že žalovaný mal použitím peňažných prostriedkov žalobcu vo výške 86 445,68 eur na jeho súkromný majetok porušiť povinnosť vo vzťahu k žalobcovi, čím mu spôsobil škodu, ktorú je povinný nahradiť.

11. Žalovaný vo vyjadrení z 3. septembra 2020 k odvolaniu žalobcu uviedol, že podané odvolanie považuje len za opakovanie tých istých skutočností, o ktorých sa už vo veci rozhodlo.

12. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal dňa 12. septembra 2019 odvolanie žalovaný, ktorým sa domáhal, aby mu odvolací súd priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, pretože neexistuje žiaden nárok žalobcu, s ktorým by v konaní uspel. Podaným odvolaním sa zároveň žalovaný domáhal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v celom rozsahu zrušil a aby vec bola postúpená na prejednanie príslušnému Okresnému súdu Bratislava II.

12.1. Žalovaný v odvolaní namietal, že mu súd prvej inštancie svojím nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p.) a že vo veci rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd (odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c/ C. s. p.).

13. Naplnenie odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. videl žalovaný v tom, že mu bolo súdom prvej inštancie znemožnené vykonať dovolacie konanie, keď poukázal na to, že prebieha dovolacie konanie proti rozsudku najvyššieho súdu z 27. januára 2016, sp. zn. 4Obo/38/2014 vo výroku, ktorým potvrdil rozsudok krajského súdu z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-945 v časti o zaplatenie 12 281,75 eur s príslušenstvom. Konanie o dovolaní krajský súd nesprávne zastavil uznesením z 29. mája 2018, proti ktorému podal dňa 11. júna 2018 odvolanie, o ktorom žiadny súd doposiaľ nerozhodol.

13.1. Predmetný odvolací dôvod zároveň žalovaný odôvodnil tým, že proti rozsudku krajského súdu z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-945 podal žalobu na obnovu konania. Rozhodnutie o žalobe napadnutým rozsudkom pred rozhodnutím o žalobe na obnovu konania má predstavovať zmätočnosť konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého rozsudku. Konanie o žalobe na obnovu konania sa vedie na súde prvej inštancie pod sp. zn. 11C/2/2017. V tejto súvislosti uviedol, že najvyšší súd jeho návrh zamietol uznesením z 29. mája 2019, sp. zn. 8Co/1/2019, avšak proti predmetnému rozhodnutiu podá dovolanie. Súd v konaní vo veci samej preto nemohol tušiť, aký bude právoplatný rozsudok v konaní o žalobe na obnovu konania.

13.2. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. c/ C. s. p. videl žalovaný v tom, že krajský súd nebol v konaní vecne príslušný, pričom ak rozhodnutie vydal nepríslušný orgán, ide o právny akt nulitný, ktorý nikoho nezaväzuje a hľadá sa naň, ako keby neexistoval. Predmetná skutočnosť sa vzťahuje aj na údajne právoplatný rozsudok krajského súdu vo vyhovujúcej časti. Zároveň žalovaný uviedol, že konajúce súdy nesprávne zmenili žalobu žalobcu z bezdôvodného obohatenia na žalobu o náhradu škody, pričom v konaní o takejto žalobe nie je daná pasívna legitímácia strán sporu, keďže ako strana sporu nevystupujú všetci spoluvlastníci predmetnej nehnuteľnosti.

14. Žalobca vo vyjadrení zo 14. októbra 2019 k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie nie je dôvodné. Podanie mimoriadneho opravného prostriedku nemá vplyv na právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutia, ktoré bolo napadnuté.

15. Doplniacim rozsudkom z 25. júna 2020, č. k. 28Cb/16/2001-1699 doplnil súd prvej inštancie rozsudok z 13. júna 2019, č. k. 28Cb/16/2001-1437 o výrok, ktorým žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo výške 76 %.

16. Proti doplniaciemu rozsudku súdu prvej inštancie podal dňa 29. júla 2020 odvolanie žalobca, ktoré odôvodnil tým, že tento výrok je závislý od výroku vo veci samej a vzhľadom na obsah jeho odvolania mal za to, že príde k zmene rozhodnutia vo veci samej, čoho následkom bude aj zmena vo výroku o náhrade trov konania.

17. Žalovaný vo vyjadrení z 3. septembra 2020 k odvolaniu žalobcu uviedol, že podľa jeho názoru sa žalobca mylí, ak očakáva, že dôjde k zmene pôvodného rozsudku.

18. Proti doplniaciemu rozsudku súdu prvej inštancie podal dňa 20. júla 2020 odvolanie aj žalovaný, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd mu priznal právo na náhradu trov konania vo výške 100 %, keďže neexistuje žiadny nárok žalobcu, s ktorým by bol v konaní úspešný.

19. Žalobca vo vyjadrení z 3. augusta 2020 k odvolaniu žalovaného uviedol, že odvolanie považuje za nedôvodné.

20. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal odvolania žalobcu a žalovaného podľa ustanovenia § 379 C. s. p. bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C. s. p.), nakoľko nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nebol vo veci daný ani dôležitý verejný záujem, dospel k záveru, že odvolanie žalovaného smerujúce proti výroku rozsudku krajského súdu vo veci samej treba odmietnuť, nakoľko tento riadny opravný prostriedok bol sčasti podaný proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustný, a sčasti podaný neoprávnenou osobou, a v zostávajúcej časti odvolania strán sporu nie sú dôvodné, keďže smerujú proti vecne správnym rozhodnutiam súdu prvej inštancie.

K výroku I.

21. Odvolací súd úvodom konštatuje, že žalovaný vo svojom odvolaní z 12. septembra 2019 formálne uviedol, že napáda iba výrok rozsudku krajského súdu o náhrade trov konania, avšak z obsahu odvolania vyplýva, že ním napáda aj výrok rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na prerušenie konania a výrok rozsudku vo veci samej. Túto skutočnosť má odvolací súd preukázanú [okrem vytýkania jednotlivých väd týkajúcich sa konania súdu prvej inštancie ako celku (a nielen rozhodnutia o trovách konania)] z výslovného konštatovania žalovaného, že skutkové tvrdenia a právne posúdenie veci považuje za nesprávne, ako aj z jeho odvolacieho návrhu, ktorým navrhol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušiť s tým, aby bola veci postúpená na prejednanie a rozhodnutie sporu Okresnému súdu Bratislava II.

22. Vo vzťahu k výroku rozsudku, ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania z 25. apríla 2019, odvolací súd uvádza, že tento výrok sa na účely odvolania považuje za uznesenie. Odvolanie proti predmetnému výroku nie je procesne prípustné, keďže zákon v ustanovení § 357 písm. n/ C. s. p. pripúšťa odvolanie výlučne proti uzneseniu o prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a/ a § 164, t. j. proti takému uzneseniu, ktorým súd prvej inštancie konanie z uvedených dôvodov prerušil. Proti uzneseniu, ktorým súd návrh na prerušenie konania zamietol, odvolanie nie je prípustné, keďže v zmysle ustanovenia § 355 ods. 2 C. s. p. je proti uzneseniu súdu prvej inštancie prípustné odvolanie, len ak to zákon pripúšťa (rovnako vid' aj 3Obo/14/2017, 3Obo/21/2018 a 3Obo/12/2019).

22.1. Vzhľadom na uvedené odvolací súd uzatvára, že odvolanie žalovaného proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým zamietol jeho návrh na prerušenie konania z 25. apríla 2019, nie je procesne prípustné. Preto odvolací súd odvolanie žalovaného v tejto časti odmietol podľa § 386 písm. c/ C.s.p. ako odvolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné.

23. V časti, v ktorej odvolanie žalovaného smeruje proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým žalobu žalobcu o zaplatenie 86 445,68 eur s príslušenstvom zamietol, odvolací súd skúmal, či je žalovaný osobou oprávnenou na podanie odvolania.

23.1. Podľa ustanovenia § 359 C. s. p. odvolanie môže podať len tá strana, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané. Z uvedeného zákonného ustanovenia vyplýva, že odvolanie môže podať len tá strana sporu, ktorá bola rozhodnutím súdu prvej inštancie dotknutá na svojich právach. Naopak oprávnenie podať odvolanie nemá strana, v neprospech ktorej rozhodnutie nevyznelo a ktorá týmto rozhodnutím nebola dotknutá na svojich právach (rovnako aj 4Obo/130/2009, 3Cdo/240/2012 a 3Obo/18/2017). Tento záver platí aj vtedy, ak sa odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie nezhoduje so subjektívnymi predstavami úspešnej strany sporu (t. j. ako bola strana v spore úspešná z iných dôvodov, než sama predpokladala na základe argumentácie, ktorú počas konania súdu

predkladala), keďže odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (k tomu viď § 358 C. s. p.).

23.2. Výrok rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v celom rozsahu (t. j. v časti o zaplatenie 86 445,68 eur) zamietol, je vydaný len v neprospech žalobcu, naopak žalovaný bol v prejednávanej časti konania úspešný v celom rozsahu. Preto predmetné rozhodnutie nevyznelo v neprospech žalovaného a žalovaný nebol ani týmto rozhodnutím negatívne dotknutý na svojich právach.

23.3. Vzhľadom na uvedené odvolací súd konštatuje, že žalovaný nebol osobou oprávnenou na podanie odvolania proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o zamietnutí žaloby, a preto jeho odvolanie v tejto časti odmietol podľa § 386 písm. b/ C. s. p. ako odvolanie podané neoprávnenou osobou.

K výroku II.

24. Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku krajského súdu vo veci samej, odvolací súd - aj vzhľadom na skutočnosť, že text odvolania (hoci rozsiahleho - 30 strán bez príloh) spísaného jeho právnym zástupcom v podstatnej miere tvoria skopírované časti jednotlivých podaní, ktoré adresoval konajúcim súdom v priebehu sporu - uvádza, že jeho úlohou je vysporiadať sa len s tými vznesenými námietkami, ktoré súvisia s predmetom rozhodovaného sporu. Uvedené vyplýva aj z judikatúry ESLP, v zmysle ktorej z práva na spravodlivé súdne konanie vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a dôkaznými návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (k tomu viď napr. rozhodnutie Kraska proti Švajčiarsku z 29. apríla 1993). Naopak pokiaľ procesný návrh strany sporu nemá súvis s predmetom prejednávanej veci a nemá význam pre rozhodnutie vo veci, nie je povinnosťou súdu dať strane odpoveď na to, prečo procesnému návrhu strany nevyhovelo (k tomu viď aj 3Obdo/17/2018).

24.1. Pre úplnosť odvolací súd uvádza, že predmetom rozhodovaného sporu je nárok žalobcu na náhradu škody vo výške 86 445,68 eur s príslušenstvom, ktorú mu mal žalovaný spôsobiť porušením povinností pri výkone funkcie konateľa tým, že uvedenú sumu patriacu žalobcovi mal žalovaný použiť na rekonštrukciu vlastného rodinného domu. Len v uvedenom rozsahu bol krajský súd povinný vysporiadať sa s argumentáciou žalobcu (a jeho prostriedkami procesného útoku) v prvoinštančnom konaní a len v takom istom je odvolací súd oprávnený (a zároveň povinný) preskúmať správnosť, prípadne nesprávnosť záverov súdu prvej inštancie v nadväznosti na žalobcom uplatnené odvolacie dôvody.

25. K námietke žalobcu týkajúcej sa tvrdeného nesprávneho procesného postupu súdu prvej inštancie, ktorý mu mal znemožniť realizáciu jej patriacich procesných práv, odvolací súd uvádza, že k naplneniu odvolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch zákonných znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane sporu realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25.1. Pod pojmom nesprávny procesný postup súdu sa rozumie taký postup súdu v konaní, ktorý je v rozpore so zákonom.

25.2. Aby bol naplnený predmetný odvolací dôvod (a aby bola daná dôvodnosť podaného odvolania), musí súd svojim nesprávnym procesným postupom znemožniť strane sporu realizovať jej patriace procesné práva, ktoré jej priznáva zákon. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom v materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol rozsudok strane doručený do vlastných rúk.

26. Námietka žalobcu o nepreskúmateľnosti rozsudku krajského súdu podľa názoru odvolacieho súdu nemôže obstať. Napadnutý rozsudok je podľa odvolacieho súdu zrozumiteľný, keďže z neho jednoznačne vyplýva záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti podanej žaloby, keďže žalobca v konaní nepreukázal splnenie predpokladov zodpovednosti za škodu uplatňovanú v predmetnom konaní (t. j. škodu vo výške 86 445,68 eur s príslušenstvom, ktorú mal žalovaný spôsobiť porušením povinností pri výkone funkcie konateľa tým, že uvedenú sumu patriacu žalobcovi mal žalovaný použiť na

rekonštrukciu vlastného rodinného domu).

26.1. Navyše odvolací súd dáva do pozornosť, že odvolateľ v rámci námietky nepreskúmateľnosti rozhodnutia len vo všeobecnosti tvrdil, že krajský súd sa nevysporiadal s jeho argumentáciou. V odvolaní však žalobca ani len popisne neuviedol, aký vplyv malo mať nevysporiadanie sa s jeho argumentáciou na vydané rozhodnutie s prihliadnutím na predmet konania, hoci to bolo povinnosťou odvolateľa. Predmetné námietky sa pritom týkali predovšetkým existencie, resp. neexistencie nájomného vzťahu medzi stranami sporu a tomu zodpovedajúcej povinnosti žalobcu platiť nájomné žalovanému, čo však nie je predmetom prebiehajúceho konania o náhradu škody, ale konania vedeného na súde prvej inštancie pod sp. zn. 7Cbs/3/2007.

26.2. Odvolací súd pritom zvýrazňuje, že žalobca je v spore zastúpený advokátom, na ktorého podania (a ich obsahové náležitosti) zákon kladie prísnejšie požiadavky. Od súdu rozhodujúceho vo veci v takom prípade nemožno požadovať, aby iniciatívne nahrádzal úkony advokátom zastúpenej strany sporu a preskúmaval vec v civilnom sporovom konaní nad rozsah, ktorý takto zastúpená strana vo svojich podaniach vymedzila. Opačný prístup by bol v rozpore s princípom rovnosti zbraní, ktorý by sa priechil právnej úprave civilného procesu obsiahnutej v Civilnom sporovom poriadku.

26.3. Skutočnosť, že sa odvolateľ nestotožňuje so závermi krajského súdu (a predovšetkým s výrokom jeho rozhodnutia), nemôže sama o sebe založiť dôvodnosť podaného odvolania. Len na dôvazok dáva odvolací súd žalobcovi do pozornosti, že právo na spravodlivý súdny proces neznamená právo na to, aby bola strana sporu pred všeobecným súdom úspešná, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jej požiadavkami a právnymi názormi (I. ÚS 50/04).

27. Podľa názoru odvolacieho súdu nemôže obstať ani námietka žalobcu, v zmysle ktorej nemal krajský súd v rozpore s ustanovením § 181 C. s. p. vysloviť predbežný právny názor.

27.1. Predmetná odvolacia námietka je v rozpore s obsahom predloženého súdneho spisu. Predovšetkým záväzný právny názor vzťahujúci sa na rozhodovaný spor bol vyslovený v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, v rozsudku najvyššieho súdu z 29. januára 2016, sp. zn. 4Obo/38/2014. Navyše krajský súd na pojednávaní uskutočnenom dňa 25. apríla 2019 výslovne uviedol predbežný právny názor na prejednávany spor a zároveň výslovne skonštatoval, že za sporné považuje splnenie podmienok pre vznik nároku na náhradu škody v zmysle ustanovenia § 373 Obchodného zákonníka.

27.2. V nadväznosti na uvedené bolo povinnosťou žalobcu - ak chcel byť v spore úspešný - na predmetné predbežné závery krajského súdu reagovať a navrhnúť (a predložiť) dôkazy na preukázanie uplatneného nároku. Napriek tomu bol žalobca pasívny, čo viedlo k zamietnutiu jeho žaloby o náhradu škody. Preto neobstojí ani tvrdenie žalobcu, že krajský súd inak hodnotil skôr predložené dôkazy než v poradí prvom rozsudku z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-945, a to pre odlišnosť uplatneného nároku (v rozsudku z 30. apríla 2014 súd prvej inštancie posudzoval nárok žalobcu ako nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia - pozn. odvolacieho súdu). Len pre úplnosť odvolací súd konštatuje, že v tejto súvislosti sa v plnej miere stotožňuje so záverom krajského súdu reflektujúcim aktuálnu právnu úpravu, podľa ktorého súd môže zásadne vykonať iba tie dôkazy, ktoré navrhli strany sporu. Proces dokazovania je teda v novej právnej úprave vybudovaný výlučne na princípe prejednacím, princípe kontradiktórnosti konania, ako aj koncentračnej zásade. Súd má obmedzenú dôkaznú iniciatívu a táto sa v novej právnej úprave presúva na procesné strany. Články 8 a 9 Základných princípov Civilného sporového poriadku sú vyjadrením princípu kontradiktórnosti sporového konania a prejednacieho princípu (zásady formálnej pravdy). Rovnako tieto princípy súvisia s rovnosťou zbraní a princípom dispozičným. Priorizuje sa procesná aktivita sporových strán, ktoré sú zásadne povinné tvrdiť rozhodujúce skutočnosti a označiť dôkazné prostriedky na preukázanie svojich tvrdení (k tomu vid' aj body 22. a 23. odôvodnenia rozsudku krajského súdu).

28. Vzhľadom na vyššie uvedené (vid' body 26. a 27. vyššie) najvyšší súd konštatuje, že odvolací dôvod podľa ustanovenia § 365 ods. 1 písm. b/ C. s. p. nie je daný.

29. Žalobca nedôvodne uplatnil aj odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ C. s. p.

29.1. Odvolateľ svoju argumentáciu vo vzťahu k uvedeným odvolacím dôvodom postavil predovšetkým na tvrdení o neplatnosti nájomných zmlúv, rozsahu jeho podnikateľskej činnosti a skutočnosti, že

žalovaný nenahlásil zmenu účelu užívania rodinného domu na nebytové účely. Predmetná argumentácia žalobcu však nemá žiadnu súvislosť k predmetu konania vymedzenému vyššie (viď bod 24.1. vyššie). Z uvedeného dôvodu nepovažuje odvolací súd za potrebné sa k nej bližšie vyjadrovať.

29.2. Ak žalobca spochybňoval skutkový záver krajského súdu, v zmysle ktorého sa sídlo žalobcu od vzniku spoločnosti (od 7. júna 1995) do 4. septembra 2006 nachádzalo na adrese S., tejto argumentácii odvolateľa nemožno priznať úspech. Súd prvej inštancie pri vyslovení predmetného záveru vychádzal z výpisu z Obchodného registra žalobcu, pričom žalobca neuviedol žiadny argument spochybňujúci správnosť a pravdivosť tohto údajia obsiahnutého v Obchodnom registri. Na predmetnom konštatovaní nemôže nič zmeniť ani to, že žalobca mal podať návrh na zápis zmeny sídla na Okresný súd Bratislava I.

29.3. Pozornosti odvolacieho súdu pritom neušlo, že ak žalobca považoval za svoje sídlo najneskôr od 28. novembra 2000 adresu G., tak jeho konanie v spore predmetnému tvrdeniu nezodpovedá, keďže na všetkých podaniach adresovaných súdu v predmetnom spore až do 4. septembra 2006 uvádzal žalobca (jeho právny zástupca) ako sídlo adresu S.. Predmetnú námietku uvedenú v odvolaní preto vyhodnotil odvolací súd ako účelovú, ktorá je v priamom rozpore s objektívnymi skutočnosťami vyplývajúcimi z obsahu súdneho spisu.

29.4. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. g/ C. s. p. odvolací súd v stručnosti uvádza, že žalobca v odvolaní neuviedol žiadne novoty podľa § 366 C. s. p., ktoré by bolo prípustné použiť v predmetnom odvolacom konaní. Pritom odvolací súd je toho názoru, že v predmetnom spore by uplatnenie nových prostriedkov procesného útoku v odvolacom konaní bolo vylúčené aj vzhľadom na to, že na pojednávaní uskutočnenom dňa 13. júna 2019 žalobca (jeho právny zástupca) výslovne uviedol, že nemá žiadne návrhy na doplnenie dokazovania (viď č. l. 1430 súdneho spisu).

30. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s námietkou žalobcu týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia veci.

31. Podľa § 135 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2001, konatelia sú povinní zabezpečiť riadne vedenie predpísanej evidencie a účtovníctva, viesť zoznam spoločníkov a informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti.

31.1. Podľa § 373 Obchodného zákonníka, kto poruší svoju povinnosť zo záväzkového vzťahu, je povinný nahradiť škodu tým spôsobenú druhej strane, ibaže preukáže, že porušenie povinností bolo spôsobené okolnosťami vylučujúcimi zodpovednosť.

31.2. Podľa § 757 Obchodného zákonníka, pre zodpovednosť za škodu spôsobenú porušením povinností ustanovených týmto zákonom platia obdobne ustanovenia § 373 a nasl.

32. Odvolací súd úvodom v tejto časti konštatuje, že krajský súd vzhľadom na okamih, kedy mal žalovaný podľa žalobcu porušiť svoje povinnosti, pri svojom rozhodovaní správne vychádzal zo znenia ustanovenia § 135 Obchodného zákonníka v znení účinnom do 31. decembra 2001.

32.1. Naopak argumentácia žalobcu opierajúca sa o ustanovenie § 135a Obchodného zákonníka je na rozhodovaný spor nepoužiteľná, keďže predmetné zákonné ustanovenie bolo doplnené do Obchodného zákonníka až novelou uskutočnenou zákonom č. 500/2001 Z. z. s účinnosťou od 1. januára 2002, ako to uviedol už aj súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku (viď bod 27. jeho odôvodnenia). Ustanovenie § 135a Obchodného zákonníka sa tak nevzťahuje na také konanie konateľa, ku ktorému došlo pred 1. januárom 2002.

33. Súd prvej inštancie zároveň správne skonštatoval, že členovia orgánov obchodných spoločností sú povinní pri výkone svojej pôsobnosti konať so starostlivosťou riadneho hospodára (t. j. s odbornou starostlivosťou, ako to vyplýva z ustanovenia § 576 ods. 1 Obchodného zákonníka a aj z rozsudku najvyššieho súdu z 28. júna 2007, sp. zn. I MOBdoV/9/2006, na ktoré odkazoval v odvolaní žalobca). Rovnako tak je správne tvrdenie krajského súdu, že existenciu všetkých troch zákonných predpokladov zodpovednosti za škodu (protiprávny úkon, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody) je v konaní povinný preukázať žalobca ako poškodený (k tomu viď aj ĎURICA, M. In: PATAKYOVÁ, M. a kol. Obchodný zákonník. 4. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2013, s. 1243). Iba v prípade preukázania všetkých troch vyššie uvedených predpokladov môže byť žalobca v konaní o náhradu škody úspešný, resp. až za splnenia týchto podmienok by bol žalovaný

povinný preukazovať existenciu liberačných dôvodov podľa ustanovenia § 374 Obchodného zákonníka.

33.1. Uvedené znamená, že bolo povinnosťou žalobcu v konaní preukázať porušenie konkrétnej povinnosti žalovaným pri výkone funkcie konateľa vyplývajúcej mu zo zákona, zmluvy o výkone funkcie, spoločenskej zmluvy, stanov spoločnosti alebo z uznesenia valného zhromaždenia, z ktorého mu mala vzniknúť škoda.

33.2. Keďže žalobca označil za vzniknutú škodu vynaloženie sumy 86 445,68 eur na rekonštrukciu rodinného domu nachádzajúceho sa na adrese Nové záhrady III/6, Bratislava - kde sa nachádzalo sídlo žalobcu - bol povinný v konaní označiť a preukázať, ktorú konkrétnu povinnosť vyplývajúcu zo zákona, zmluvy o výkone funkcie, spoločenskej zmluvy, stanov alebo z uznesenia valného zhromaždenia v súvislosti s vynaložením uvedených finančných prostriedkov žalovaný pri výkone svojej funkcie porušil.

33.3. Zároveň odvolací súd uvádza, že už v čase konania konateľa (v rozhodovanom spore v roku 1999, kedy sa začalo s rekonštrukciou predmetného rodinného domu) musí byť jeho konanie v rozpore s uvedenými povinnosťami. Predmetný záver znamená, že nie je prípustné, vyhodnocovať konanie konateľa ex post (t. j. väčšinou v situácii, keď dôjde k zmene konateľa), ale musí sa vychádzať z okolností, ktoré boli relevantné v čase (tvrdeného protiprávneho) konania konateľa.

34. Odvolací súd v zhode s krajským súdom konštatuje, že žalobca nepreukázal splnenie kumulatívnych predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu. Odvolací súd má za to, že žalobca nepreukázal porušenie konkrétnej právnej povinnosti žalovaného, z ktorého mu mala vzniknúť tvrdená škoda. Žalobca sa snažil porušenie povinnosti žalovaného odôvodniť odkazom na „fiktívne“ nájomné zmluvy, nesprávne vedenie účtovníctva, prípadne na to, že žalovaný neinformoval žalobcu a ani jeho spoločníkov.

34.1. Vo vzťahu k odkazu na „fiktívne“ nájomné zmluvy odvolací súd uvádza, že aj keby boli tieto zmluvy fiktívne, prípadne neplatné z akéhokoľvek iného dôvodu, predmetom konania nie sú žiadne nároky vyplývajúce z nájomnej zmluvy, ale nárok na náhradu škody, ktorý mal vzniknúť použitím peňažných prostriedkov žalobcu na rekonštrukciu rodinného domu vo vlastníctve žalovaného. Táto argumentácia tak nemá žiadnu súvislosť s prejednávaným sporom (k tomu vid' aj body 24.1. a 29.1. vyššie). Z rovnakého dôvodu sa odvolací súd ďalej nezaoberal ani tou časťou odvolacej argumentácie žalobcu, ktorá sa týka rozporu nájomných zmlúv v rozpore s dobrými mravmi, resp. s konaním žalovaného pri uzatváraní nájomných zmlúv v rozpore s dobrými mravmi (a zásadou poctivého obchodného styku), nakoľko táto je právne bezvýznamná pre rozhodnutie o uplatnenom a žalobcom skutkovo vymedzenom nároku na náhradu škody.

34.2. K nesprávnemu vedeniu účtovníctva žalovaným odvolací súd uvádza, že táto skutočnosť predstavuje porušenie povinnosti konateľa, ktorá môže za určitých okolností spôsobiť vznik škody spoločnosti, za ktorú by konateľ zodpovedal. V rozhodovanom prípade však žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody nemá pôvod v nesprávnom vedení účtovníctva, preto túto argumentáciu žalobcu vyhodnotil odvolací súd ako irelevantnú.

34.3. Odvolací súd sa nestotožňuje ani s tvrdením žalobcu, že žalovaný porušil svoju povinnosť informovať žalobcu alebo jeho spoločníkov o zamýšľanej rekonštrukcii. Naopak za správny považuje názor krajského súdu v zmysle ktorého povinnosť konateľa informovať spoločníkov o záležitostiach spoločnosti podľa § 135 Obchodného zákonníka je potrebné vykladať v spojení s ustanovením § 122 ods. 2 a tomu zodpovedajúcemu právu spoločníkov požadovať od konateľov informácie o záležitostiach spoločnosti, a nemožno ju vykladať tak, že konatelia majú automatickú pravidelnú informačnú povinnosť vo vzťahu k spoločníkom. Obsahom tejto povinnosti je len na požiadanie spoločníka tieto informácie kedykoľvek poskytnúť. Rovnaký záver je prezentovaný aj v odbornej literatúre (k tomu vid' aj BLAHA, M. In: PATAKYOVÁ, M. a kol. Obchodný zákonník. 4. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2013, s. 569) s tým, že pravidelná povinnosť informovania spoločníkov o záležitostiach spoločnosti zo strany konateľov môže byť uložená v spoločenskej zmluve alebo stanovách. Žalobca však v konaní netvrdil, že by takáto povinnosť žalovaného mala vyplývať zo spoločenskej zmluvy, prípadne stanov spoločnosti.

34.4. Odvolací súd uvádza, že túto informačnú povinnosť nie je možné vyvodiť ani z ustanovení Obchodného zákonníka o mandátnej zmluve, konkrétne z § 567 ods. 2, ako sa to zrejme snažil v odvolaní naznačiť žalobca. Primerané použitie ustanovení o mandátnej zmluve na zmluvu o výkone funkcie podľa § 66 ods. 2 Obchodného zákonníka neznamená, že sa automaticky použijú na výkon funkcie konateľa všetky ustanovenia zákona o mandátnej zmluve a takýto záver nevyplýva ani zo

žalobcom označeného rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1MObdov/9/2006. Tu odvolací súd opakovane poukazuje na to, že rozsah informačnej povinnosti konateľa voči spoločníkom (resp. spoločnosti) je osobitne upravený v ustanoveniach § 122 ods. 2 a § 135 Obchodného zákonníka, ktorý môže pritom rozšíriť samotná spoločnosť (jej spoločníci) v spoločenskej zmluve, stanovách, prípadne v osobitnom uznesení valného zhromaždenia.

35. Záverom považuje odvolací súd za nevyhnutné poukázať na to, že sídlo žalobcu sa od vzniku spoločnosti až do 4. septembra 2006 nachádzalo v rodinnom dome nachádzajúcom sa na adrese S.. Na takéto zriadenie sídla bol nevyhnutne potrebný súhlas žalovaného (prípadná neplatnosť nájomných zmlúv uzavretých medzi žalobcom a žalovaným nemá na predmetné konštatovanie žiadny vplyv, pričom pre rozhodnutie v predmetnom spore je otázka platnosti nájomných zmlúv irelevantná - pozn. odvolacieho súdu).

35.1. Z tejto skutočnosti nemožno vyvodíť, či náklady vynaložené na rekonštrukciu sídla v roku 1999 (teda v 4. roku z celkových 11 rokov, kedy sa sídlo žalobcu nachádzalo na predmetnej adrese), boli vynaložené v rozpore s povinnosťami žalovaného ako konateľa, a to okrem iného aj vzhľadom na dĺžku obdobia, kedy predmetný dom slúžil spoločnosti žalobcu ako jeho sídlo. Síce sa odvolací súd úplne nestotožňuje s tvrdením súdu prvej inštancie, že žalovaný bol v rámci tejto otázky autonómny, ale v zásade ide o otázku obchodného vedenia spoločnosti, pričom zo spoločenskej zmluvy (alebo stanov) nevyplýva, že by rozhodovanie o tejto otázke bolo zverené inému orgánu spoločnosti, napr. valnému zhromaždeniu.

35.2. Žalobca tak v konaní nepreukázal porušenie povinnosti žalovaným ako základný predpoklad zodpovednosti za škodu.

36. Odvolací súd na základe vyššie uvedeného (viď body 32. až 35. vyššie) dospel k záveru, že žalobca v odvolaní nedôvodne vytýkal krajskému súdu, že vec nesprávne právne posúdil.

37. Odvolací súd konštatuje, že konanie pred súdom prvej inštancie nebolo postihnuté vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p. (viď bod 28. vyššie), nebola preukázaná existencia odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f/ a písm. g/ C. s. p. (viď bod 29. vyššie) a zároveň krajský súd vec správne právne posúdil (viď bod 36. vyššie).

38. Obstať nemôžu ani odvolacie námietky žalobcu a žalovaného proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov prvoinštančného konania a proti doplniaciemu rozsudku krajského rozsudku z 25. júna 2020, č. k. 28Cb/16/2001-1699, ktorým rozhodol o nároku na náhradu trov predchádzajúceho odvolacieho konania (t. j. odvolacieho konania vedeného na najvyššom súde pod sp. zn. 4Obo/38/2014).

38.1. Súd prvej inštancie na rozhodnutie o nároku na náhradu trov konania správne aplikoval ustanovenie § 255 ods. 2 C. s. p., keďže žalobca a aj žalovaný mali v konaní len čiastočný úspech. Žalobca bol v konaní úspešný v časti o zaplatenie 12 729,87 eur s príslušenstvom a naopak žalovaný bol úspešný v konaní v časti o zaplatenie 86 445,68 eur s príslušenstvom, pričom k tejto časti je potrebné pre posúdenie čiastočného úspechu v konaní pripočítať tú časť konania, v ktorej bolo konanie zastavené z dôvodu späťvzatia žaloby žalobcom, t. j. časť o zaplatenie 6 636,86 eur s príslušenstvom. Dôvodom čiastočného späťvzatia žaloby pritom nebolo správanie žalovaného po podaní žaloby, ale následné zistenie žalobcu, že žalobu v tejto časti podal nedôvodne. Žalovaný tak bol v konaní celkom úspešný v časti o zaplatenie 93 082,54 eur s príslušenstvom.

38.2. Čiastočný úspech žalobcu predstavoval (po zaokrúhlení na celé číslo) 12 % z pôvodne žalobou uplatneného nároku a žalovaný bol (po zaokrúhlení na celé číslo) úspešný v rozsahu 88 %. Preto krajský súd pri aplikácii ustanovenia 255 ods. 2 C. s. p. náhradu trov konania pomerne rozdelil (88 % - 12 %) a žalovanému správne priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania a predchádzajúceho odvolacieho konania vedeného na najvyššom súde pod sp. zn. 4Obo/38/2014 v rozsahu 76 %.

38.3. Len ako poznámku záverom odvolací súd uvádza, že tvrdenie žalovaného o neexistencii žiadneho rozhodnutia deklarujúceho čiastočný úspech žalobcu v spore nemá oporu v obsahu súdneho spisu. Rozsudkom krajského súdu z 30. apríla 2014, č. k. 28Cb/16/2001-945 v spojení s rozsudkom

najvyššieho súdu 27. januára 2016, sp. zn. 4Obo/38/2014 bola žalovanému právoplatne uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 12 729,87 eur s príslušenstvom, pričom konanie o dovolaní žalovaného voči uvedenému rozhodnutiu bolo zastavené uznesením krajského súdu z 29. mája 2018, č. k. 28Cb/16/2001-1363 pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie žalovaným. Predmetné uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 21. júna 2018. Odvolanie žalovaného proti uvedenému uzneseniu o zastavení dovolacieho konania bolo odmietnuté ako neprípustné uznesením najvyššieho súdu z 25. júla 2018, sp. zn. 3Obo/14/2018, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 27. augusta 2018.

39. Vzhľadom na uvedené (vid' body 37. a 38. vyššie) odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie z 13. júna 2019, č. k. 28Cb/16/2001-1437 v znení dopĺňacieho rozsudku z 25. júna 2020, č. k. 28Cb/16/2001-1699 ako vecne správny podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

K výroku III.

40. O trovách prebiehajúceho odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovenia § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s ustanovením § 255 ods. 2 C. s. p. a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že stranám sporu náhradu trov tohto odvolacieho konania nepriznal, keďže žalobca a ani žalovaný neboli v odvolacom konaní úspešní, keďže rozsudok krajského súdu v spojení s jeho dopĺňacím rozsudkom bol v celom rozsahu ako vecne správny potvrdený, pričom odvolanie žalovaného bol sčasti odmietnuté.

41. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej môže podať dovolanie strana, v neprospech ktorej bol rozsudok vydaný, v lehote dvoch mesiacov odo dňa jeho doručenia oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.). Uvedená povinnosť neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 písm. a/ a b/ C. s. p.).

Podľa § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c/ strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená alebo c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.